



Podlaskie Centrum
Produktu Lokalnego

O produktach na poważnie (/)

Dodana: 21 październik 2021 09:52

Zmodyfikowana: 25 październik 2021 08:19

O produktach regionalnych nad Bugiem



Czy doświadczenia portugalskie mogą być przydatne w praktyce polskiego producenta? Jak samorząd może wspierać producentów? O tym rozmawiali uczestnicy podsumowania projektu „Oznaczenia geograficzne [...]”, które zorganizowano w Wólce Nadbużnej w dniach 14-15 października 2021 r.

Spotkanie finansowane w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich dotyczyło wizyty studyjnej, która odbyła się we wrześniu 2021 r. – pisaliśmy o niej tutaj [\[link wewnętrzny\]](#). Podczas podsumowania udało się zgromadzić nie tylko bezpośrednich uczestników wizyty, lecz również producentów i przedstawicieli samorządu z regionów biorących udział w projekcie, tj. z woj. podlaskiego, łódzkiego, lubelskiego i podkarpackiego. Zgodnie z założeniami, nacisk tematyczny położono na produkty z oznaczeniem geograficznym lub z potencjałem wejścia do tego unijnego systemu jakości: m. in. chrzan nadwarciański, ogórki kruszewskie, miód wielokwiat z Sejneńszczyzny, podkarpacki miód spadziowy, masło i twaróg hajnowski.



Unia Europejska



Podlaskie



Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich



Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej “Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Uczestnicy spotkania podsumowującego mieli okazję nie tylko zapoznać się z dobrymi praktykami w Portugalii, lecz również – co być może bardziej istotne – nawiązać wzajemne kontakty, które w przyszłości mogą zaowocować kolejnymi projektami współpracy. Oprócz relacji, komentarzy oraz dyskusji związanej z samą wizytą studyjną, która okazała się bardzo interesująca zarówno dla samorządowców, jak i producentów, zorganizowano sieciujące panele dyskusyjne. Wiele wspólnych tematów znaleźli zwłaszcza pszczelarze, których mocna reprezentacja była obecna z każdego z województw. Czasu nie tracili też samorządowcy wymieniacząc się ciekawymi doświadczeniami z działań na rzecz żywności wysokiej jakości. Swoją kąkę po porównania dobrych praktyk znaleźli też prezesi z OSM Hajnówka oraz OSM Stalowa Wola, a także producenci warzyw (chrzan nadwarciański, ogórek kruszewski).

Wśród najczęściej poruszanych tematów znalazły się:

- kazus wiśni Ginjinha de Obidos, który szczególnie dał do myślenia producentom warzyw. Po burzliwych dyskusjach, producenci doszli do przekonania, że zarejestrowanie warzywa (tj. korzenia chrzanu, świeżego ogórka), może być prostszym, a jednocześnie bardziej uniwersalnym rozwiązaniem względem rejestracji produktu przetworzonego (tj. np. ćwikły z chrzanem, czy też ogórka kiszzonego). Dzięki takiemu podejściu można wprowadzać na rynek szereg produktów w oparciu o certyfikowany surowiec (np. ogórki marynowane, ogórki w różnych wariantach zalewy, chrzan tarty sporządzony w oparciu o różne przepisy).

- Szkło czy plastik? Opakowania plastikowe (wiaderka, woreczki) zdominowały sposób pakowania ogórków i kapusty. Uczestnicy zgodzili się, że produkt wysokiej jakości powinien być opakowany adekwatnie, czyli z wykorzystaniem szklanych słoików. Może to oznaczać, że już wkrótce pojawią się ogórki kruszewskie w takich właśnie pojemnikach (my w Podlaskim Centrum Produktu Lokalnego trzymamy kciuki i będziemy z zaciekawieniem przyglądać się tej inicjatywie).

- Produkt, aby mógł na siebie zarabiać, musi być wytwarzany w nieco większej skali. Jak wiemy z wyjazdu, w wielu przypadkach produkcja rzemieślnicza może wręcz poprawiać jakość względem wytwórstwa chałupniczego. W każdym razie nie robi się biznesu na kilku kilogramach produktu. Wytwarzanie produktu na sensowną skalę wymaga odpowiedniej przestrzeni produkcyjnej i odpowiedniego systemu nadzoru.

- Dominacja na rynku określonych sieci handlowych powoduje, że nieco więksi producenci (np. małe spółdzielnie mleczarskie), którzy będą w stanie podjąć z nimi współpracę, muszą liczyć się z rygorystycznymi umowami. Rejestracja unijna bez wątplenia nie ułatwi sprawy, niemniej może być sposobem na poprawę pozycji negocjacyjnej. Świadczy o tym przykład melona z Almeirim, który nie tylko sprzedany jest za wyższą cenę, lecz jego producenci mają większą możliwość doboru swoich kontrahentów. Wiele sieci handlowych traktuje produkty regionalne jako swoisty magnes przyciągający klientów do szerszej oferty, co może być czynnikiem sukcesu, a wyróżnić się mogą pomóc właśnie produkty z unijnym certyfikatem.

- Pszczelarze umówili się na kontynuowanie współpracy. Będzie ona realizowana w ramach wzajemnych wizyt. Spotkania wyjazdowe będą okazją do porównania zasad pozyskiwania miodu z certyfikatem unijnym (podkarpacki miód spadziowy, miód wielokwiat z Sejneńszczyzny/Łódzieszczyzny), lecz nie tylko. Pszczelarzy bardzo interesuje zagadnienie nasadzeń roślin miododajnych – nie tylko łąk, lecz również drzew, co można osiągnąć w porozumieniu z odpowiednimi instytucjami (przykład Podkarpackiego Zarządu Dróg, które uwzględnia takie właśnie drzewa w swej działalności). Pszczelarzom bardzo zależy, aby np. lipy, wierzby, klony, ale i derenie, grusze, śliwy, czereśnie i inne drzewa (rośliny) miododajne pojawiały się w programach urządzania lasów - zwłaszcza przy ciągach komunikacyjnych, drogach, szlakach kolejowych, w parkach itp.

- Rolnictwo zajmuje blisko 50 proc. powierzchni kraju, dlatego nie może ignorować potrzeb pożytkowych pszczół, a obecnie istniejące rozwiązania w ocenie uczestników są niewystarczające.

- Promocja produktu regionalnego – samorządowcy zastanawiali się, czy formuła targowa i jarmarczna wciąż pozostaje dobrym sposobem na dotarcie do miłośników tradycyjnej kuchni. Okazuje się, że trudno znaleźć jednoznaczne rozstrzygnięcie zagadnienia. Bez wątplenia trzeba jednak poszukiwać nowych formuł komunikacji, w tym rzecz jasna z wykorzystaniem nowoczesnych mediów, jak też z zaangażowaniem podmiotów współpracujących z samorządem (przykład reklam audiowizualnych produktu w Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej Sp. z o. o.). Podlaskie Centrum Produktu Lokalnego podzieliło się koncepcją wojewódzkiej bazy danych prowadzonej na stronie produkty.podlaskie.eu, gdzie gromadzone są informacje m. in. o producentach z unijnym certyfikatem z możliwością wyszukiwania produktów po powiatach, kategoriach produktowych, czy też formułach wprowadzania do obrotu (np. sprzedaż bezpośrednia/ dostawy bezpośrednie, RHD).

- Złożoność regulacji – producenci w wielu przypadkach nie mają świadomości niektórych przepisów prawa, o czym niejednokrotnie boleśnie dowiadują się dopiero przy okazji nałożonych mandatów. Podlaskie Centrum Produktu Lokalnego prowadzi stronę PCPL.wrotapodlasia.pl, gdzie można znaleźć rozmaite informacje odnośnie przepisów podatkowych, sanitarno-weterynaryjnych, czy też związanych z rejestracją unijną właśnie.

- W powiązaniu z powyższym, w dyskusjach pojawił się wątek gotowych szablonów etykiet, które nieodmiennie stanowią źródło niepokoju dla producentów – zwłaszcza tych mniejszych. W tym aspekcie swoimi doświadczeniami podzieliło się Podlaskie Centrum Produktu Lokalnego prezentując inicjatywę, w ramach której do pszczelarzy w 2021 r. trafiło ok. 56 tys. etykiet wraz z zakrętkami na „Miód podlaski”. Etykiety te zawierają dane pszczelarza oraz komplet niezbędnych danych, jak też zostały wykonane w oparciu o schematy graficzne Województwa Podlaskiego, dzięki czemu stanowią coraz bardziej popularny „gadżet”. Taka forma współpracy pozwala pszczelarzom zdobyć klientów instytucjonalnych (poszerzyć kanały dystrybucji), a dodatkowo taka forma pakowania pozwala na promocję regionu. Warto zauważyć, że na przywołanej wcześniej stronie PCPL.wrotapodlasia.pl można znaleźć również wzory faktur VAT RR, w oparciu o które można rozliczyć taki zakup.

-Uczestnicy zgodzili się, że produkty regionalne powinny pojawiać się w zamówieniach publicznych. Każdy z regionów ma swoje doświadczenia w tym zakresie. Ze strony Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego przedstawiono [przykład postępowania \[link do serwisu zewnętrznego\]](https://przetargi.wrotapodlasia.pl/pl/zamowienia/urzd_marszakowski_wojewodztwa_podlaskiego/-swiadczenie-uslug-cateringowych-na-potrzeby-urzedu-marszalkowskiego-wojewodztwa-podlaskiego-w-bialymstoku-4.html) (https://przetargi.wrotapodlasia.pl/pl/zamowienia/urzd_marszakowski_wojewodztwa_podlaskiego/-swiadczenie-uslug-cateringowych-na-potrzeby-urzedu-marszalkowskiego-wojewodztwa-podlaskiego-w-bialymstoku-4.html), w którym premiowano oferentów uwzględniających produkty z Listy Produktów Tradycyjnych w menu.

- Nieoczekiwany i namacalny, a także słodkim efektem współpracy okazały się ... krówki hajnowskie. OSM w Stalowej Woli wytwarza je w swoim zakładzie. Przedstawicielka Urzędu Miejskiego w Hajnówce, która podczas spotkania przybliżyła zaangażowanie miasta we współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami w ramach spójnej, hajnowskiej linii promocyjnej, a także doświadczenia związane z rejestrowaniem tortu (marcinka hajnowskiego) w systemie unijnych oznaczeń, zaprezentowała

również krówki mleczne wytworzone w oparciu – a jakże – masło z OSM Hajnówka! [Inicjatywa \[sprawdź link do FB miasta Hajnówka\] \(https://www.facebook.com/hajnowkawita/posts/2698205990475182\)](https://www.facebook.com/hajnowkawita/posts/2698205990475182) spotkała się z ogromnym zainteresowaniem i pozytywnym odbiorem mieszkańców oraz przedsiębiorców, co przełożyło się na błyskawiczne zniknięcie testowej partii wyrobu.

Dwa dni pracy, jakkolwiek by intensywna nie była, z pewnością nie wystarczy na zamknięcie wszystkich wątków związanych z produktem regionalnym, w tym jego rejestracją w unijnym systemie nazw i oznaczeń geograficznych, którego stosowanie w krajach Europy południowej było motywem przewodnim projektu. Dlatego też uczestnicy rozstali się z przekonaniem o potrzebie kontynuowania w kolejnych latach współpracy w tematach związanych z żywnością wysokiej jakości, czemu służyć mogą również środki Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.



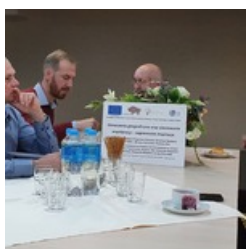
(/resource/image/2/1138/209/419/0x0.jpg)



(/resource/image/2/1138/209/418/0x0.jpg)



(/resource/image/2/1138/209/420/0x0.jpg)



(/resource/image/2/1138/209/415/0x0.jpg)



(/resource/image/2/1138/209/422/0x0.jpg)



[\(/resource/image/2/1138/209/417/0x0.jpg\)](/resource/image/2/1138/209/417/0x0.jpg)



[\(/resource/image/2/1138/209/416/0x0.jpg\)](/resource/image/2/1138/209/416/0x0.jpg)



[\(/resource/image/2/1138/209/421/0x0.jpg\)](/resource/image/2/1138/209/421/0x0.jpg)



[\(/resource/image/2/1138/209/425/0x0.jpg\)](/resource/image/2/1138/209/425/0x0.jpg)



[\(/resource/image/2/1138/209/424/0x0.jpg\)](/resource/image/2/1138/209/424/0x0.jpg)



[\(/resource/image/2/1138/209/426/0x0.jpg\)](/resource/image/2/1138/209/426/0x0.jpg)



[\(/resource/image/2/1138/209/428/0x0.jpg\)](/resource/image/2/1138/209/428/0x0.jpg)



[\(/resource/image/2/1138/209/427/0x0.jpg\)](/resource/image/2/1138/209/427/0x0.jpg)